

Lovforslag nr. L 10. Fremsat den 5. december 2001 af Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Dispensationshjemmel)

§ 1

I lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lov nr. 472 af 1. juli 1998, som ændret ved lov nr. 455 af 7. juli 2001 foretages følgende ændring:

I § 20 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ministeren kan endvidere i særlige tilfælde bestemme, at bestemmelsen i § 18, stk. 1, kan fraviges i hele landet eller dele heraf.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lov nr. 472 af 1. juli 1998, som ændret ved lov nr. 455 af 7. juni 2001.

Om behandlingen af lov nr. 472 af 1. juli 1998 henvises til Folketingstidende 1997-98, sp. 879, 2144, 2561, A 1516 og 1553, B 434 og 714, samt C 494. Om behandlingen af lov nr. 455 af 7. juni 2001 henvises til Folketingstidende 2000-2001, s. 8609, 8951, 9229, A7337, B 1754, samt C 1112.

2. Lovforslagets baggrund og indhold

Ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, § 18, stk. 1, skal mindst 65 pct. af en jordbrugsvirksomheds arealer være plantedækket om efteråret. Plantedækket består hovedsagelig af vintersæd, vinterraps og græs. Formålet er at begrænse udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer ved, at det etablerede plantedække optager kvælstof, som ellers ville kunne udvaskes om efteråret.

De ekstraordinært store nedbørsmængder i dette efterår har gjort det vanskeligt og i visse tilfælde umuligt for jordbrugserhvervet at efterleve kravet om mindst 65 pct. plantedække. Udsåning af vinterafgrøder, der medvirker til at opfylde lovens krav om plantedække, kunne i vidt omfang ikke finde sted. Udsåning blev forhindret af, at høsten midt i oktober endnu ikke var helt tilendebragt, at der fortsat var halm, der ikke var bjærget, eller at færdsel med landbrugsmaskiner på markerne ikke var mulig eller ville medføre strukturskader på jorden.

Der er tale om et problem, der omfattede hele landet. Nedbørsoplysninger fra Danmarks Meteorologiske Institut viser, at der i september 2001 i gennemsnit for landet faldt 134 mm regn, hvilket er 84 pct. mere end normalt. Mest regn fik Bornholm med ca. 165 mm i gennemsnit (normal 63 mm), mens Nordjyllands Amt med omkring 115 mm i gennemsnit fik mindst regn (normal 72 mm).

Landbrugets Rådgivningscenter anslår, at der på landsplan er op imod 10.000 jordbrugsbedrifter, som i efteråret 2001 ikke var i stand til at opfylde kravet om plantedække.

Situationen i efteråret 2001 har vist, at den gældende lov ikke er egnet til at håndtere en situation, hvor der i hele eller udbredte dele af landet falder ekstraordinært store nedbørsmængder, der vanskeliggør eller umuliggør etablering af plantedække. Formålet med lovforslaget er derfor at give mulighed for en hensigtsmæssig administration af reglerne.

Den gældende lovs § 20 giver alene ministeren mulighed for at fravige bestemmelsen i § 18 på grundlag af en skriftlig ansøgning fra den enkelte virksomhed. Det foreslås derfor, at ministeren i særlige tilfælde får generel adgang til at fravige bestemmelsen i § 18, stk. 1. Herved undgås en tidskrævende individuel behandling af ansøgninger og en uhensigtsmæssig administration.

For at overholde lovens krav om plantedække skal de berørte jordbrugsvirksomheder indsende ansøgning om dispensation med efterfølgende individuel behandling i Plantedirektoratet. På nuværende tidspunkt er de vækstnæssige forudsætninger for at udså vinterafgrøder definitivt forsvundet. Det vurderes, at dette normalt sker i slutningen af oktober. Det er således hensigten at anvende dispensationshjemlen allerede i indeværende planperiode af hensyn til de berørte jordbrugsvirksomheder.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat og kommuner

En vedtagelse af lovforslaget indebærer, at Plantedirektoratet undgår ekstra omkostninger og administration forbundet med at iværksætte sagsbehandling af et større antal individuelle ansøgninger fra jordbrugsvirksomheder.

Lovforslaget forventes derudover ikke at medføre væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for stat, amtskommuner og kommuner.

4. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for erhvervet

En vedtagelse af lovforslaget vil indebære en administrativ lettelse for den enkelte virksomhed, idet der ikke skal indsendes ansøgning om dispensation. Af hensyn til lovforslagets hastende karakter og da lovforslagets indhold utvetydigt medfører en lettelse af de administrative byrder for erhvervslivet, har lovforslaget ikke været forelagt et testpanel.

6. Miljømæssige konsekvenser

En vedtagelse af lovforslaget vurderes ikke at få miljømæssige konsekvenser, idet der i den gældende lov allerede eksisterer en individuel dispensationsadgang.

Antallet af virksomheder, som ikke kan opfylde kravet om plantedække, er afhængig af de klimatiske forhold. Lovforslaget giver alene mulighed for en smidigere administration, når sådanne klimatiske forhold opstår.

9. Vurderinger af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Plantedirektoratet undgår ekstra administration af et større antal individuelle ansøgninger fra jordbruksvirksomheder.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	En vedtagelse af lovforslaget vil indebære en administrativ lettelse for den enkelte virksomhed, idet der ikke skal indsendes individuel ansøgning om dispensation.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen, idet der i den gældende lov allerede eksisterer dispensationsadgang.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Se ovenfor under administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Lovforslaget er i sit indhold uændret i forhold til det tidligere lovforslag (L41), som har været til høring hos følgende:

Landbruksraadet, Landboforeningerne, Dansk Familielandbrug, Landbrugets Rådgivningscenter, Dansk Erhvervsfrugtavl, Amtsrådsforeningen, Dansk Erhvervsgartnerforening, Landsforeningen Økologisk Jordbrug, Kommunernes Landsforening, Danske Slagterier, Danmarks Naturfredningsforening, De Samvirkende Danske Frøavlereforeninger, Det Danske Fjerkræråd, Dansk Pelsdyravlerforening, Brancheudvalget for Frø, Landsforeningen af danske Svineproducenter, De Danske Skovdyrkerforeninger, Dansk Juletræsdyrkerforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Industri, Friluftsrådet, Aktieselskabet Korn- og Foderstof Kompagniet, Kemira Danmark A/S, Norsk Hydro, Agro Danmark, Dansk Landbrugs Grovvarereselskab a.m.b.a., Dakofo og Landsforeningen Den Lokale Andel.

Der har ikke været bemærkninger til lovforslagets indhold.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Bestemmelsen supplerer den nuværende hjemmel i § 20, hvorefter ministeren i særlige tilfælde og efter skriftlig ansøgning kan tillade, at en virksomhed fraviger bestemmelsen i § 18.

Med bestemmelsen skabes der hjemmel til, at ministeren i særlige tilfælde, hvor klimatiske forhold i

større udstrækning vanskeliggør etablering af plantedække, kan fravige bestemmelsen i § 18, stk. 1, for hele landet eller dele heraf.

Til § 2

Det er hensigten at sætte loven i kraft dagen efter offentliggørelse i Lovtidende, så ministeren hurtigt kan gøre brug af dispensationshjemlen af hensyn til de berørte jordbrugsvirksomheder.

Til lovforslag nr. L 10. Skriftlig fremsættelse (5. december 2001)

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Dispensationshjemmel).

(Lovforslag nr. L 10).

Formålet med lovændringen er at skabe hjemmel til en generel dispensation fra bestemmelsen i § 18, stk. 1, i Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, herunder fra kravet om 65 pct. plantedække. Dispensationshjemlen er påkrævet på grund af den megen nedbør i september 2001. Den megen nedbør var årsag til, at mange marker ikke blev høstet og derfor heller ikke blev tilsået på ny. Det har medført, at mange jordbrugsvirksomheder ikke har haft mulighed for at opfylde lovens krav om en plantedækkeprocent på 65.

Loven giver i dag kun mulighed for at give individuelle dispensationer efter skriftlig ansøgning. Det anslås, at ca. 10.000 jordbrugere har behov for en dispensation fra kravet om 65 pct.

grønne marker. Disse jordbrugere vil med den foreslåede lovændring kunne omfattes af en generel dispensation.

Udover at undgå omkostningerne ved offentlig behandling og administration af et større antal individuelle ansøgninger fra jordbrugsvirksomheder, medfører forslaget en administrativ lettelse for den enkelte virksomhed, idet der ikke skal indsendes ansøgning om dispensation.

Lovforslaget vurderes ikke i sig selv at få miljømæssige konsekvenser, idet der allerede eksisterer en individuel dispensationsadgang.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslaget er i sit indhold identisk med L 41, der blev fremsat i den foregående folketingssamling og førstebehandlet den 24. oktober 2001.

Regeringen agter på grund af sagens hastende karakter at søge om dispensation fra 30 dages fristen for behandling af lovforslag, jf. Folketingets Forretningsorden § 13, stk. 1. Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefales det til Folketingets velvillige og hurtige behandling.